

غذادارو و چشم انداز آینده آن

مرزهای دانش و فناوری روز به روز در حال پیشرفت و گسترده‌گی است. یکی از رموز جامعه موفق بالا بردن سطح کیفیت سلامت عمومی آن جامعه است. امروزه دیگر غذا تنها به منظور تامین انرژی در کشورهای پیشرفته محسوب نمی شود بلکه با استفاده از غذا به صورت هدفمند برای پیشگیری از بیماری و درمان استفاده می شود. مطالعات علمی و پزشکی نشان داده است که رابطه مستقیمی بین تغذیه و سلامت انسان وجود دارد. این رابطه نه تنها اثر کوتاه مدت دارد، بلکه مشخص شده است که اثر طولانی مدت روی بیماری های مزمن نیز دارد. بشر از قرن ها پیش به اهمیت تغذیه در سلامت خود پی برده است. مساله ای که جدید است مشاهدات علمی این موضوع و اصطلاحات تعریف شده علمی است مانند موضوع غذا دارو. اصطلاح غذادارو^۱ در سال ۱۹۸۹ مورد استفاده قرار گرفت. این اصطلاح از دو کلمه تغذیه و دارو تلفیق شده است. غذاهایی که مصرفشان باعث پیشگیری و یا درمان بیماری خاصی در بدن می شوند به آنها غذادارو می گویند.

تمایل عموم مردم در استفاده از غذادارو و گران بودن بسیاری از نسخه های دارویی باعث شده است که ترکیبات غذادارو جایگاه محکمی در دنیای امروز پیدا کنند. استفاده از غذادارو در درمان بیماری ها با حداقل اثرات جانبی در دنیای امروز علاوه بر سلامت دارای سود مالی بالایی می باشد. مطالعات اخیر حاکی از آن است که نه تنها ترکیب غذایی که استفاده می شود می تواند خاصیت غذا دارویی داشته باشد بلکه زمان و مکانی که غذا خورده می شود بر خاصیت غذادارویی ماده غذایی اثر بسزایی دارد.

با توجه به سرعت پیشرفت علم در حال حاضر تحقیقات بسیار گسترده ای بر پایه علم و دانش روی غذاداروها در حال انجام می باشد. چشم انداز کشورهای پیشرفته برای آینده غذاداروها بر ۳ اساس بنا شده است: (۱) ایجاد و پایه گذاری استانداردهای علمی جهت جلوگیری از ایجاد بیماری، (۲) پایه گذاری سیستم های مختلف جهت پیشگیری از ایجاد بیماری بر اساس آزمایشات پیشرفته انسانی و (۳) پایه گذاری و توسعه سیستم های اساسی و علمی جهت انتقال داده های علمی به صنعت بر مبنای صنعت سبز و سلامت. در حال حاضر صنعت تولید غذاداروها یکی از بزرگترین و پیشرفته ترین صنعت ها می باشد ولی با این وجود راه بلندی را در پیش روی خود دارد. چشم انداز آینده غذادارو تولید غذاهایی می باشد که مرز بین غذا و دارو را نفوذپذیرتر سازد. جایگاه صنعت غذا دارو همگام با توسعه جهانی می باید در ایران هم گسترش یابد و می باید دستگاه های ذریبط و مردم بزودی این شعار را بر زبان همگان جاری سازند؛ غذای ما داروی ما است.

علی اکبر موسوی موحدی
سر دبیر